

Колку за потсетување, бранот поскапувања почна веднаш по одморите, а најсилен удар по џебовите граѓаните добија минатиот месец. Најдрастични поскапувања има кај палетата млечни производи. Поскапо се продаваат и сирењето, кашкавалот и млечните кремове, велат трговците.

Деновиве, покрај млечните производи, драстично поскапуваат и производите од житни растенија. На некои видови тестенини цената дури двојно е зголемена. За 5 до 10 денари поскапо се продаваат и речиси сите кондиторски производи, како и безалкохолните пијалаци. Нелојалната конкуренција, слабото домашно производство и скапите суровини се главните сегменти каде треба да се лоцираат причините за скокот на цените на храната.

Пишува: Арсен КОЛЕВСКИ

По сè изгледа македонските граѓани забораваат како може да се "истерат" новогодишни празници без нешто да им го расипе расположението. А ете се најавува дека храната ќе поскапува и годинава, па се заканува и висока инфлација. Стопанствениците од прехранбениот бизнис предупредуваат дека без поголеми интервенции на Владата, Македонија ќе стане мошне скапо место за живеење. Со оглед на досегашниот животен стандард на граѓаните, факт е дека живеачката ќе стане сè потешка.

Колку за илустрација, лани вртоглаво се зголемија цените на речиси сите прехранбени производи, а на некои производи дури и за 120 отсто.

Според експертите, Владата мора да најде средства да го заштити стандардот на потрошувачите. Во спротивно, потрошувачите ќе осиромашуваат сè повеќе и повеќе и нормално ќе се наметне нова инфлација.

ГРАЃАНИТЕ ПЕСИМИСТИ

На списокот за поскапување повторно се оние артикли без кои никако не се може - брашното, месото, маслото за јадење, млекото. Сепак, нелојалната конкуренција, слабото домашно производство и скапите суровини се главните

ПРВИОТ МЕСЕЦ ОД ГОДИНАВА КОГА Е ВО ПРАШАЊЕ ЖИВОТН

ЦЕНИТЕ НАГОРЕ - СТАНДАРДОТ НА "КЛАЦКАЛИЦА"

сегменти каде треба да се лоцираат причините за скокот на цените на храната. Фактор плус е и светскиот тренд на пораст на цените на прехранбените артикли. Така, на пример, доколку досега пченицата се купуваше за 120-150 евра по тон, годинава се носи за 250-300 евра. Поради овие причини, неминовно е да има поскапување на брашното, а со тоа и на свинското месо и на јајцата.

За споредба, цената на килограм брашно за производство на леб од 14 денари во декември 2006 година порасна на 25 денари на крајот од минатата година, што е речиси двојно зголемување. Цената на литар масло за јадење порасна за повеќе од 60 отсто, од 52 до 82 денара, а кај јајцата зголемувањето е за 20 отсто или 1 денар.

И млекото го следеше овој тренд, па неговата цена се зголеми од 25 на 38 денари за литар. Ваквата состојба веќе им го крева "притисокот" на трговците. Тие се сериозно загрижени за бизнисот. Во изминатите неколку месеци цените во малопродажбата секојдневно се зголемуваат, а дуќанците очекуваат нов бран поскапувања. Велат дека сè повеќе ги губат муштериите.

Колку за потсетување, бранот поскапувања почна во септември, веднаш по одморите, а најсилен удар по џебовите граѓаните добија минатиот месец. Најдрастични поскапувања има кај палетата млечни производи. Поскапо се продаваат сирењето, кашкавалот и млечните кремове, велат трговците.

Деновиве, покрај млечните производи драстично поскапуваат и производите од житни растенија. На некои видови тестенини цената дури двојно им е зголемена. За 5 до 10 денари поскапо се продаваат и речиси сите кондиторски производи, како и безалкохолните пијалаци. Но, и покрај ваквите цени, производителите на храна во Македонија тврдат дека едвај издржуваат само со минимални зголемувања на големопродажните цени и се борат со светскиот тренд на поскапување на суровините, кои ги користат во производството.

"Фирмите со кои соработуваме ни најавија дека по Нова година ќе бидат многу повисоки цените на суровините со кои нè снабдуваат. Тоа ќе мора да се одрази и врз цената на нашиот краен производ", изјави деновиве сопственикот на една фабрика за прехранбени производи.

Зголемување на цените, во споредба со истиот период лани, е регистрирано и во извештаите на Државниот завод за статистика. Цените на стоките и на услугите кои

се користат за лична потрошувачка, мерени преку индексот на трошоците на животот, во ноември 2007 година, во однос на претходниот месец, бележат пораст од 1,4 отсто, а во однос на ноември 2006 г. од 4,6 проценти. Во групата храна и безалкохолни пијалаци во ноември, споредено со претходниот месец, има зголемување на цените за 3,6

СТАРТУВАШЕ СО ЛАНСКАТА НАВИКА ИОТ СТАНДАРД

ПЛАНОВИ

Невработеноста е во групата важни параметри кои Владата очекува годинава да се подобрат. Предвидено е четирипроцентно намалување на лицата кои бараат работа, раст на економијата до 6,5 проценти и влез на странски инвестиции од 400 милиони евра.

Но, експертите се скептични. Аргументирано велат дека живеачката нема да се подобри. Маркетингот и плановите на Владата се добри, но маркетингот знае да се врати како бумеранг. Поради ланскиот слаб раст, и доколку во 2008 г. се остварат сите проекции, нема да може толку добро да се подобри животниот стандард на граѓаните. За нив е битно да се подобри инвестиционата и политичката клима, да се реализира заложбата за пониски банкарски камати и да се "расчисти" со партизираната администрација.

Граѓаните, пак, со децении чекаат да им се подобри животниот стандард. Цените ќе растат, трошоците ќе се зголемуваат. Македонија нема да ја одмине светскиот тренд на поскапувања на основните продукти за живот.

отсто, а облеката и обувките се поскапи за 2,3 отсто. Во обид да ги анулира штетните последици државата предвиде и рекордни дотации.

Годинава стимулациите за агросекторот од Буџетот изнесуваат 45 милиони евра. Но, колку овој потег ќе ги релаксира односите во производството на храна, допрва ќе видиме. Сепак, мора да се напомене дека ниту една влада досега не ја вовела најдобрата мерка за помош на земјоделците, преку воведување купони за зелена (поевтина) нафта.

СТЕЧАЈЦИТЕ ПОВТОРНО НА УЛИЦА?

Доколку денот по утрото се познава, годинава на социјален план ќе биде интесна. Први за тоа се погрижија сте-

чајните работници. Доколку Собранието не го стави на дневен ред законот за стечајците, кон средината на месецов ќе го парализираат цело Скопје. Оваа закана за штрајк доаѓа поради фактот што "ножот" веќе дојде до коска.

"Бараме колку за да ги платиме сметките. Нашите домови се темни и студени. Струјата ни е исклучена, а за нас телефон е мисловна именка", велат стечајците. Тие сметаат дека Собранието, под притисок на Владата, намерно не сака да ја закаже седницата на која треба да се расправа за Законот и се надеваат дека на пратениците би им било срам, но и страв да гласаат против.

Стечајците со повеќе од 25 години работен стаж бараат да се донесе закон според кој тие повторно ќе бидат заведени во Агенцијата за вработување и ќе добиваат по околу 6.000 денари парична помош до пензионирање или до повторно вработување.

"Ние сме околу 5.000 луѓе и носиме најмалку 20.000 гласа. Не смеат да нè потценат. Едните си го добија. Ќе си го добијат и овие ако не ни го решат статусот", се закани деновиве еден од претставниците на штрајкувачкиот одбор на стечајните работници.

Тој вели дека ММФ не е против донесувањето на законот, бидејќи за стечајците годишно би се трошеле околу 5 милиони евра, што нема да претставува голем проблем за Буџетот и дека Владата ги користи монетарците како изговор.

Како и да е, стечајците велат дека некои од пратениците ги убедувале оти ќе го донесат законот веднаш по Нова година, но и дека нивното трпение е при крај и дека се под притисок од членството за радикализација на протестите. Во спротивно, кон средината на месецов ќе почнат со масовни протести и ќе го блокираат цело Скопје.

Не може а да не се спомне и "аберот" кој дојде од Советот на Народна банка на Република Македонија на последната одржана седница лани. Советот ја разгледа и ја усвои Одлуката за монетарната политика за 2008 година. Се очекува во 2008 г. умерено интензивирање на инфлацијата, така што просечната стапка на инфлација ќе изнесува околу 3 отсто.

За монетарците, најголеми потенцијални ризици во однос на движењето на инфлацијата се движењето на цените на храната во светски рамки, евентуалниот натамошен раст на цените на нафтата и потенцијалните инфлаторни притисоци од страна на побарувачката.

Тие за 2008 година очекуваат поволни движења на девизниот пазар во функција на натамошен пораст на девизните резерви, како и продолжување на растечкиот тренд на депозитите и

ПОСКАПУВАЊЕТО ПОГОЛЕМО ОД "НАМАЛЕНИОТ" ДДВ

Бранот поскапувања го изеде ланското намалување на Данокот на додана вредност за земјоделските репроматеријали од 18 на 5 отсто, сè погласно се жалат земјоделците. Цената на вештачкото губриво изнесува 1.000 денари и е 10 отсто повисока од лани. Земјоделците велат дека намалувањето на ДДВ го почувствувале само во првите месеци.

"Лани реално ефектите од намалениот данок беа околу 10 отсто, што не беше за запоставување. Но, најновите поскапувања, особено на нафтата и на другите репроматеријали, не ни дозволуваат да работиме рентабилно", велат земјоделците.

Како и да е, и трговците и земјоделците се согласуваат дека поскапувањата го анулирале намалувањето на данокот, според нив, тоа се должи на зголемените производствени и транспортни трошоци.

кредитите кај банките. Во 2008 година НБРМ ќе продолжи да интервенира на девизниот пазар, што ќе биде проследено и со натамошна стерилизација на структурниот вишок на ликвидност, заради одржување на стабилноста на девизниот курс, а со тоа и одржување на стабилни инфлациони очекувања на долг рок. Убаво кажано, но останува нејасно како се планира инфлацијата да се одржи на толку ниско ниво со ваквите најави за зголемување на основните животни артикли. По сè изгледа, нашите монетарци се "по" монетарци од европските, а и од светските.

FA. ALIJA DAUTOSKI POGREBEN INSTITUT

MEGJUNARODEN POGREBEN INSTITUT - STUTTGART. VRŠIME PREVOZ NA POČINATIOT SO AVTOMOBIL ILI AVION. BRZO, SIGURNO I KOREKTN. OBEZBEDUVANJE NA SITE POTREBNI DOKUMENTI I OSPANATI POTREBI. RASPOLAGAME SO KOMPLETNA POGREBNA OPREMA. NAŠITE USLUGI SE, OD MESTOTO NA POČINATIOT OD SITE EVROPSKI ZEMJI DO MESTOTO NA POGREBOT!

**EDINSTVEN MAKEDONSKI POGREBEN INSTITUT. PROVERENA USLUGA!
I VO NAJTEŠKITE MOMENTI NIE SME SO VAS! VI STOIME NA RASPOLAGANJE 24 ČASA**

D	I
A	B
CH	F
NI	MB

Büro Makedonija
Tel. 048 / 473 315
Mob. 070 / 711 788

Büro Stuttgart
Tel. 0711 / 8 17 78 72
Fax 0711 / 8 17 78 73
Mob. 0171 / 5 46 32 20
0172 / 7 62 20 49

70469 Stuttgart - Leobenerstr. 33
Feuerbach www.dautoski.de